

Raadsvergadering d.d. 30 januari 2020

Aan de raad,

Onderwerp

Verlenging zonnepanelenproject Groene Zone

Beslispunten

- Verlenging van zonnepanelenproject De Groene Zone met een jaar.
- Intrekken van de Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2018.
- Vaststellen van de Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2020.

Samenvatting

De raad wordt geadviseerd om het zonnepanelenproject De Groene Zone te verlengen met een jaar en daarbij het huidige resterende budget beschikbaar te houden voor nieuwe aanvragen. Hiervoor is het noodzakelijk dat de Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2018 wordt ingetrokken en de nieuwe Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2020 wordt vastgesteld. In de nieuwe verordening is het tijdvak voor aanvragen aangepast. De vraag naar duurzaamheidsleningen wordt in verband gebracht met de verlenging van De Groene Zone.

Aanleiding

Het besluit om deel te nemen aan de Groene Zone is genomen in april 2017 (zaaknr. 1705804) en de uitvoering van het project is van start gegaan in maart 2018. De Groene Zone is een samenwerking tussen twaalf gemeenten in de regio, die inwoners in staat stelt om via een gemeentelijke lening zonnepanelen aan te schaffen. Serviceprovider Tautus verzorgt als uitvoeringsorganisatie het traject van metingen, offertes, plaatsing, controle en onderhoud van de panelen. Laarbeek heeft hiervoor een krediet beschikbaar gesteld van €1.540.000 uit de financiële reserve. Deelnemers gaan een lening aan voor 15 jaar, tegen 1,35% rente. Uiteindelijk vloeit het krediet daardoor terug in de financiële reserve. Dit proces wordt georganiseerd en uitgevoerd door de administratieve eenheid van de Groene Zone, die door de 12 gemeenten wordt gefinancierd uit de rentegelden.

Het was oorspronkelijk de bedoeling dat het project twee jaren zou lopen, waarin het gehele krediet zou worden besteed. Het project is echter vertraagd van start gegaan om verschillende redenen. Deze problemen liggen echter achter ons: het project functioneert nu goed en ook de beeldvorming rondom het project is verbeterd. De klant krijgt na zijn akkoord op de offerte gemiddeld binnen twee maanden de zonnepanelen op het dak geïnstalleerd. Er blijven nieuwe geïnteresseerden komen en er is nog budget beschikbaar voor Laarbeek. Actuele cijfers worden genoemd in de argumenten. De Laarbeekse verordening van het zonnepanelenproject loopt echter af op 29 februari 2020.

De Groene Zone heeft enige tijd parallel gelopen aan een andere manier van het stimuleren van duurzame energie: de duurzaamheidsleningen. Hiervoor is het budget uitgeput geraakt in

januari 2019, waarna de duurzaamheidsleningen zijn stopgezet. Met de leningen konden ook andere duurzame maatregelen worden gefinancierd, maar het overgrote deel is gebruikt voor zonnepanelen. Deze leningen werden uit het duurzaamheidskrediet bekostigd. Na het beëindigen van de duurzaamheidsleningen is vanuit de raad de vraag gesteld of het wellicht mogelijk is om met de middelen die geoormerkt zijn voor de Groene Zone ook de (meer algemeen inzetbare) duurzaamheidsleningen te bekostigen. Dit voorstel gaat daarom niet alleen puur in op het al dan niet verlengen van de Groene Zone, maar ook op het opnieuw beschikbaar stellen van budget voor duurzaamheidsleningen.

Beoogd effect en/of resultaat

De Groene Zone geeft huiseigenaren de mogelijkheid om zonder directe eigen investering zonnepanelen te laten installeren. Hiermee wekken deelnemers eigen duurzame energie op. Het project draagt bij aan de landelijke en internationale klimaatdoelstellingen om energie hernieuwbaar op te wekken en de CO₂ uitstoot aanzienlijk te verlagen. Het advies is daarom om het project met een jaar te verlengen en het huidige resterende budget beschikbaar te stellen in deze verlengingsperiode. Als er na deze verlenging in maart 2021 nog budget resteert, vloeit dit terug in de algemene reserve, tenzij dan anders wordt besloten.

Argumenten

Sinds de start van het project in maart 2018 tot en met half november 2019 heeft De Groene Zone in de 12 deelnemende gemeenten 2097 contracten gesloten, waarbij al 1734 installaties zijn geplaatst. In de gemeente Laarbeek zijn inmiddels 367 offertes uitgebracht, waarvan 117 zijn geaccordeerd. Dit betekent dat 117 huishoudens hebben gekozen voor eigen duurzame zonne-energie via de Groene Zone. Gezien het gemiddeld aantal panelen per huishouden in Laarbeek (15,4) en het totaal beschikbaar gestelde budget voor het project (€1.540.000,-) wordt geconcludeerd dat in Laarbeek bijna de helft van het aantal beschikbare deelnames momenteel gevuld is. In de ruime anderhalf jaar dat het project inmiddels loopt, is door onze inwoners aanspraak gemaakt op €724.272,- middels getekende offertes. Er is dus nog een resterend budget van €815.728,-.

De looptijd van het project is initieel vastgezet op twee jaren, wat betekent dat het project afloopt op 29 februari 2020. Aangezien in 10 van de 12 gemeenten, waaronder Laarbeek, niet het volledige budget zal worden benut in de huidige vastgestelde looptijd, is de algemene wens uitgesproken door het merendeel van de gemeenten en de serviceprovider om de looptijd van het project met een jaar te verlengen. Via bijgevoegd raadsvoorstel wordt de raad geadviseerd om in te stemmen met verlenging van een jaar.

Parallel aan dit project heeft de gemeente Laarbeek ook duurzaamheidsleningen verstrekt in de periode van februari 2018 tot en met januari 2019. Hiervoor was een budget beschikbaar gesteld van €350.000,-. Het doel van de duurzaamheidsleningen was om inwoners te faciliteren in het nemen van een totaalpakket aan duurzame maatregelen. Ook de aanschaf van o.a. isolatie, warmtepompen, HR-glas en HR-ketels konden bekostigd worden middels de duurzaamheidslening. Dit budget was binnen het tijdsbestek van een jaar volledig gereserveerd. Er zijn uiteindelijk 61 leningen verstrekt, waarvan 50 alleen zijn ingezet voor de aanschaf van zonnepanelen. Vanuit de raad, Stichting Platform Duurzaam Laarbeek en een aantal inwoners is de vraag gesteld of er opnieuw budget kan worden vrijgemaakt voor

duurzaamheidsleningen. Het college heeft in april 2019 besloten om niet opnieuw budget aan te vragen bij de raad voor duurzaamheidsleningen om verschillende redenen:

- Er komen ontzettend veel verduurzamingsopgaven op de gemeente en de inwoner af de komende jaren, met name in de gebouwde omgeving met betrekking tot duurzame warmte. Dit zal veel van de gemeente vragen in capaciteit en investering, waardoor een prioritering van uitgaven noodzakelijk is.
- Er is met name gebruikt gemaakt van de duurzaamheidslening door particuliere woningeigenaren. Voor deze groep inwoners wordt door de markt tal van mogelijkheden geboden om op een betaalbare wijze een lening af te sluiten ten behoeve van het verduurzamen van eigen woning.
- In de evaluatie van de duurzaamheidsleningen is gebleken dat het overgrote deel van de aanvragen is ingezet voor zonnepanelen, terwijl de doelstelling van de leningen was om het totaalpakket aan duurzame maatregelen te faciliteren. In de aanleg van zonnepanelen voorziet de gemeente ook middels de Groene Zone.

Met de vraag over het wel of niet verlengen van de Groene Zone is ook de discussie over het beschikbaar stellen van duurzaamheidsleningen opnieuw naar boven gekomen. Als de Groene Zone niet wordt verlengd, kan namelijk wellicht budget worden vrijgemaakt voor duurzaamheidsleningen. Al zou hier uiteraard een separaat voorstel over moeten worden voorgelegd. Resterende gelden uit de Groene Zone vloeien namelijk automatisch terug in de algemene reserve. Los van de Groene Zone is onderzocht of duurzaamheidsleningen op een andere manier zouden kunnen worden gefinancierd door als gemeente een lening aan te gaan bij de Provincie. Deze mogelijkheid is echter niet haalbaar gebleken, omdat deze partij pas leningen willen verschaffen vanaf 5 miljoen euro.

Er zijn verschillende mogelijkheden voor wat betreft het verloop van het zonnepanelenproject De Groene Zone na afloop van de verordening:

- Geen verlenging.
- Jaar verlenging met gekort budget.
- Jaar verlenging met huidige resterende budget (ADVIES).

Geen verlenging

Als de gemeenteraad besluit om het zonnepanelenproject niet te verlengen, loopt het project af op 29 februari 2020. Dit betekent dat het resterende budget na afloop terugvloeit in de algemene reserve. Deze keuze wordt niet geadviseerd. De Groene Zone heeft inmiddels een goedlopende projectstructuur die een waardevolle bijdrage levert aan de verplichte opgaven die de energietransitie met zich meebrengt. Deze projectstructuur zou ook gebruikt kunnen worden in andersoortige samenwerkingen, bijvoorbeeld het faciliteren van isolatiemaatregelen of alternatieve duurzame warmte. Momenteel wordt vanuit de context van de Regionale Energie Strategie gekeken hoe De Groene Zone of een soortgelijke projectstructuur ingezet kan worden voor bredere besparingsopgaven, met name isolatie. Daarnaast loopt de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten goed en zal het de gemeente Laarbeek niet in dank worden afgenomen als ze als enige besluit om het zonnepanelenproject niet te verlengen.

Verlenging met gekort budget

Als de gemeenteraad besluit om het zonnepanelenproject te verlengen met een jaar, kan zij dit doen met een gekort budget. Momenteel is er nog een resterend budget van €815.728,-. Er bestaat de mogelijkheid om dit budget te verlagen en een bepaald bedrag terug te laten vloeien in de algemene reserve. Dit budget kan vervolgens ingezet worden voor duurzaamheidsleningen, mocht de raad dit beslissen. Echter zal de energietransitie het komende jaar nog meer onder de aandacht komen en is de verwachting dat de vraag naar dergelijke gemeentelijke regelingen zoals de Groene Zone zal stijgen.

Duurzaamheidsleningen zouden ook in deze vraag kunnen voorzien, maar om dezelfde redenen als zijn aangedragen in het collegevoorstel omtrent de voortzetting van duurzaamheidsleningen is het advies om deze middelen vooralsnog te behouden voor de Groene Zone. Daarnaast kost het inregelen en administreren van duurzaamheidsleningen personele capaciteit die momenteel niet beschikbaar is.

Verlenging met huidige resterende budget

Het advies is om het zonnepanelenproject met een jaar te verlengen, waarbij het huidige resterende budget beschikbaar blijft. Hierbij wordt aan inwoners volop de mogelijkheid gegeven om aanspraak te doen op de voordelige lening waarin De Groene Zone voorziet. Het resterende budget vloeit na een jaar terug in de algemene reserve, waarna dit naar inzicht van de raad opnieuw ingezet kan worden voor andere doeleinden, zoals duurzaamheidsleningen.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

Zoals in de onderbouwing uitgebreid is toegelicht zijn er drie verschillende mogelijkheden betreffende het verloop van het zonnepanelenproject De Groene Zone. Deze mogelijkheden kennen verschillende financiële consequenties:

- Bij geen verlenging vloeit het resterende budget (peildatum 29 februari 2020) terug in de algemene reserve. Dit geld zou vervolgens eventueel kunnen worden ingezet voor duurzaamheidsleningen.
- Bij verlenging met gekort budget, heeft de raad de mogelijkheid om een deel van het toegewezen budget na 29 februari terug te laten vorderen naar de algemene reserve. Dit geld zou vervolgens eventueel kunnen worden ingezet voor duurzaamheidsleningen.
- Bij verlenging met het huidige resterende budget zijn er momenteel geen financiële consequenties. Het toegewezen budget blijft ingezet worden voor de Groene Zone tot en met februari 2021. In 2020 betekent dit dat er vanuit de Groene Zone geen budget vrijkomt om in te zetten voor duurzaamheidsleningen. Als er in maart 2021 nog resterend budget is, kan dit uiteraard in 2021 wel ingezet worden voor duurzaamheidsleningen.

Omdat de Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2018 afloopt op 29 februari 2020, zal bij verlenging een nieuwe verordening moeten worden vastgesteld door de raad. Deze verordening is bijgevoegd bij dit raadsvoorstel.

Vervolgstappen

- Stichting Platform Duurzaam Laarbeek en de samenwerkende partijen binnen De Groene Zone informeren over het raadsbesluit.
- Definitieve Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2020 publiceren.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

- Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2018
- Concept Verordening Zonnepanelenproject Laarbeek 2020

Het college van burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris van Laarbeek,

A.C.J.M. de Kroon

de burgemeester van Laarbeek,

F.L.J. van der Meijden